

pot ser el bc. *gain* (avui *zai*, *zain*, 'vigilant, guardià, pastor') que ha entrat en la formació de *Sanaüja* i *Açanui*. El sentit del conjunt pot ser: *Senelplau* 'la guaita de l'altiplà' i *Senegai* 'la guaita de la ribera'.

L'explicació de *Peudegai* no és tan clara, però és encara a la mateixa regió, i el rigorós paralelisme amb *Senegai* invita a insistir en una etim. anàloga. És una pda. del te. de St. Esteve del Mall (XIX, 32). Semblaria un híbrid, format amb el cat. *peu* o amb *pou*. Però és massa de mal d'admetre que amb el basc *gain* s'hagi combinat no sols un d'aquests dos mots estrictament catalans, sinó també la preposició romànica *de*.

Convindria més trobar-li explicació basca per enter: en aquest sentit guanyariem molt suposant combinació amb el bc. *ezpeldi* 'boixeda', d'on *Espalduix* a la Conca de Tremp *EZPEL-DOI*, *Aspet* i *Aspret* del Comenge (< ESPELL-ETU) i *L'Esplesa* a Benés (*Btr. z. Nfg.* 1973, 239) [ultracor. de *Esp(e)leda?*].

La vocalització LD > -*yd-* no faria cap escrúpol en fonètica dial. catalana. I en rigor es compendria la reducció de la inicial en frases freqüents com «és *Espendegar». Noms com *Boixar*, *Boixosa* etc., són freqüents en aquella zona, en particular *Boix*, te. Tragó de Noguera, *Boixols*, te. Abella de la Conca.

Seneja, V. *Saneja* *Senergüé*, V. *Samalús Seners*, V. *Seno*

SENET

Poble de l'Alta Ribagorça, el que es troba més aigües amunt, a l'esquerra de la N. Ribagorçana, ja prop del límit amb l'aranès.

PRON.: *senét*, a Sentís; *sanét*, a Noals (Casacuberta 1920); *senét*, a Barruera, Cardet i Llesp ,1963 (XIII, 166, 170, 196); *sanét*, a Erill (XIII, 61).

MENCIONS ANT. *Ceneto* en dos docs. del 3r. terç del S. XIII (MiretS., *Itin. Jaume I*, 374); 1318: «homines de Anet [Aneto] et de Çanet» junt amb l'Hospital de Viella (Reglà, *Lucha por Aran. S. XIV*, p. 349); 1319: *Senet* (id. id., p. 371).

Desbrossem el camí etimològic, descartant, com absurditat pròpia d'estrangers ignorants de la geografia i història, les etimologies de Dubler (dels *zenetes*, berebers, *Fschr. Jud.*, 190) i d'Oliver-Asín (p. 132, àrab *sanad* 'vessant de muntanya'). Bereber o Àrab al cim del Pirineu! La idea natural que sigui nom pre-romà es reforça en tenir present els nombrosos parònims següents, de les valls immediates.

2) *Senz*, llogaret agre. a Foradada de Toscar, entre l'Èsera i Aínsa (uns 30 k. SO. de Benasc i a 40 de Senet): ja doc. *Senz* a. 1575 (però aquí la -z deu venir d'una -s: africada pel contacte amb NN).

3) *Sim*, un dels pobles de la Comuna de Gistau, 30 k. dret a l'O. de Senet.

4) *Sen*, a la mateixa vall de la Ribagorçana, 7 k. riu avall de *Senet*, i quasi fent-hi oposició, perquè és en el vessant esq. del riu; i avui està dividit en 2 veïnats: *Sen d'Amunt* i *Sen d'Avall*, citats juntament tots dos

com *Sens* en la llista de 1620: ve a ser, doncs, exacte duplicat del nom (2) i tots tres tenen l'aspecte d'un primitiu radical, del qual *Senet* (1) apareix a manera de diminutiu o collectiu. Altres escriuen *Seu* (que seria SEDEM), resta dubtós però sembla que *Seu* és infundat.

5) *Costa-seneta*, pda. munt. del te. d'Aulet (XIX, 88.8), uns 25 k. riu avall de (1) i a menys de 20 del (4); i muntanya amunt d'aquest, ja en terme de Sant Orenç, hi ha (5 bis) *Senéta*, mas solitari (altres: Ca de *Seneta*) (XIX, 96).

Ja la vista d'aquest conjunt dóna sòlida presumpció d'un origen pre-romà, sens dubte de la branca ibero-basca que ha donat la majoria dels NLL antics d'aquesta zona.

La presumpció esdevé consciència de seguretat si hi ajuntem encara l'element SEN- que és comú al nom d'uns altres poblets d'aquestes valls, que tenim comprovats en molts documents des de l'alta Edat Mitjana: *SENYís*, *SENYús* i *SENYiu*, que exposarem a part en l'article dedicat a aquest últim: on veurem que aquest deu provenir d'un derivat bascoide SENGITZE, amb el típic sufix basc -ITZE, paral·lel a *Çalgitze*, poble basc de la Sule.

Si el nostre coneixement imperfectíssim del pare comú a l'ibèric, l'aquità i el paleo-basc, i de la forma que revestí en el dial. bascoide extrem-oriental de Pallars i Ribagorça, no ens permet arribar sinó a conclusions de contorns ben nebulosos, no és raó per dubtar de la certitud de la idea general. Atès això, bastarà que anem donant altres testimonis basco-aquitànics d'aquesta arrel SEN-.

Aqueix element SEN- sembla haver expressat una idea general d'afinitat, emparentament, aliança: aquità SEN-IPONNIS, que alternant amb SEM- (SEMBETENN) ha donat l'andorrà *Sispony* (art. infra), cf. basc *senar* 'marit', SENARRI en inscrs. aquitanes; al costat del basc *sene* 'fill', al qual hem relligat el nostre llogaret de *Sanarús* (*Sennarucio* 1092, *Sannaruz* 979), que forma joc amb *Samalús* (de *seme* 'fill') (veg. en llur art. conjunt, supra) acompanyat dels bascos *senargai* 'nuvi' i *sendo* 'fort'; i en top. cat. *Senargüé* (veg. l'art. *Senyiu*) i amb un *Senaros* més llunyà.

En apèndix diguem ací que *Sanet*, poble de la comarca de Gandia, no té res a veure amb *Senet* de Ribagorça, per l'origen tan poc com per la geografia.

Aquest sí que pot venir de la tribu dels *zanetes*, com *Atzeneta* que hi veia Dubler (supra) o d'un altre origen aràbic, com el que hem admès per a *Bemissanet* (cf. *sanad* «mons», *RMa*, 481). Cf. DCEC, s. v. *jinete*. Consta com *Senet*, amb 8 cases de moriscos, en l'avaluació governativa de c. l'a. 1600 (*El Arch.* iv, 382).

SÈNIA

Sènia 'màquina d'elevant aigua', que prové de l'àrab *sāniya* 'sènia, molí': *DECat* VII, 930b49-51.

LA SÈNIA, poble i municipi del Montsià, al peu